

Od 1. nov. dalje naročnina mesečno 80 din, za inozemstvo 50 din — nedeljska izdaja celoletno 96 din, za inozemstvo 120 din.

Uredništvo: Kopitarjeva ul. 6/III. Tel. 40-01 do 40-05

SCLOVENECC

Cek. rač. Ljubljana št. 10.650 za naročnino in št. 10.849 za inserate.

Uprava: Kopitarjeva ulica 6 Tel. 40-01 do 40-05

Podruž.: Maribor, Celje, Ptuj, Jesenice, Kranj, Novo mesto, Trbovlje

Izhaja vsak dan s jutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Kam to vodi?

Pred odločitvijo v Grčiji

Budimpeštanski listi poročajo iz Sofije, da je po izkrcanju angleških čet čas za diplomatska posredovanja v Grčiji minul — »Menda bo do konca meseca grško vprašanje že rešeno«

Začetek vojne je hudo razočaral velik del evropske politične javnosti, ki ni računala s tem, da bi bilo mogoče tako bliskovito streti poljsko silo, prehiteti Angleže in Francoze na Norveškem in zlomiti francosko vojsko, ki je kar izginila z vojnega pozorišča. Drugo obdobje vojne pa je zanimivo z nasprotnega stališča: vojna v Libiji in na albansko-grški meji preseneča tiste, ki so verovali v naglo odločitve, in se zdaj v svojih posledicah širi na ozemlje, kjer bi utegnili postati kaj dolga in roditi še nadaljnje zapletke na črti, ki ločuje Evropo od Male Azije. Vmes pa se je zgodilo, da je ameriško narodno zastopstvo sprejelo zakon o čim obsežnejši pomoči Angliji, ki daje prezidentu Roosevelt polnomočja, zelo podobna tistim, ki jih je svoj čas v starem Rimu dobil Julij Cezar. Vzroki, da se je Amerika postavila na stran Anglije, nikakor niso samo ideološki, marveč jasno kažejo na to, da ne gre samo za rešitev tako imenovanih demokracij, ampak tudi za uveljavljanje anglosaškega sveta in njegove moči na vseh celinah, ki mu morejo nuditi največje zaloge naravnih zakladov, ki jih danes potrebuje vsak, kdor hoče predstavljati svetovni imperij ali ki hoče imeti v Evropi in Aziji, pa tudi v drugih delih sveta dobrega odjemalca svojih industrijskih proizvodov in poceni dobavitelja industriji potrebnih rud in surovin.

To bi torej bilo tretje obdobje vojne, v katerem Združene države Severne Amerike še ne želijo tvegati vojne z državami tropika v pravem in polnem smislu, ampak se zaenkrat zanašajo na to, da bodo v teku dveh ali treh let mogle z ogromno mobilizacijo svojih industrijskih sil in z visokom lastne oborožitve, v čemer danes še znatno zaostajajo za nemško velesilo, odločiti vojno v korist Angliji. Temu nasproti se tako imenovane totalitarne države opirajo na svojo sedanjo visoko vojaško silo, ki jo bodo seveda še stopnjevale in od katere pričakujejo, da bo mogla Anglijo streti prej, nego bi se začela ameriška pomoč koristno izdejstvovati. Nasproti temu poudarjajo pristaši anglosaškega tabora, da bi s tem zmaga tako imenovanih totalitarnih držav ne bila še dosežena, ker bi na vojnem pozorišču Anglijo zamenjale Združene države Severne Amerike, ki bi se na njihovi strani borile dalje za stvar Anglije. Seveda ni v diplomatskih in vojaških proračunih nobenega ugovora brez protigovora in zato bomo v tisku, ki je Anglosasom nasproten, da more Anglija računati samo na Kanado in Avstralijo, ki sta z njo trdno združeni, dočim je v Južni Afriki, kakor znano, zelo močna protiangelska opozicija, Indija pa je itak že od začetka vojne tako rekoč v tihi revoluciji, ki jo zaenkrat moralno podpira Sovjetska, ki tako v tej deželi, kakor v Kitajji in Japonski, vidi v bodoče člane azijskih sovjetskih republik. In še preden bi se ves ta voz razpletel, ni dvoma, da bo vojni vihar završal tudi nad vso vzhodno Azijo, kjer se bosta pomerili Japonska in Severnoameriška unija.

Nihče ne more vedeti, ali se bo iz tega že rodila končna odločitev vojne ali ne. Zlasti v francoskem časopisu, ki presoja svetovni položaj z ozirom na sedanje politično mesto Francije v Evropi primeroma se najbolj nepristransko, beremo sedaj dan za dnem opozoritev na neizogibnost posega Sovjetske Rusije v svetovno vojno, ki se gotovo ne bo mogla svetovnemu požaru umakniti vse do konca. To je čisto naravno, saj gre za dve stvari, ki sta v političnem zamislu sedanjega vodstva Sovjetov tesno med seboj združeni: program svetovne revolucije in imperializem, ki ga Stalin očitno zasleduje v drži naslednika carjev. Sovjetska zveza kot vesleša bo po razvoju in izidu vojne na vsak način močno prizadeta in se je zato ne bo mogla ogniti, niti je to njen namen; njen namen je samo čim dalj čakati, kar more še leta in leta. To, kar se imenuje danes oživljeni ruski nacionalizem in revolucioniranje vsega sveta v smislu prvotnega boljševiškega programa, je eno in isto. Po eni strani vabi Sovjetijo izkušnjava, da bi si z nasprotnikom Anglije delela dediščino Velike Britanije, zlasti v Aziji, na drugi strani pa veli moskovskemu diktatorju, ki je premeten in potrpežljiv, da si ohrani popolnoma svobodne roke in postopa po pravilu, ki ga je sam v svojem znanem zunanje-političnem govoru lanskega leta označil z besedami: »Mi moramo tako postopati, da lahko vsak hip, kakor bodo to zahtevale okoliščine, menjamo smerne svoje zunanje politike.« S tem pa nikakor ni rečeno, kakor so to mnogi v Evropi napačno razumeli, da bi sovjetska država v trenutku, ko bi bila zmaga ene stranke in poraz druge odvisna od njenega posega v vojno, storila uslugo nemu ali drugemu izmed njih, da mu pripomore do popolne zmage in do miru, kakršnega si on želi. Na sovjetski strani namreč ne skrivajo, da bi radi čakali tako dolgo, dokler se ne bi oba tabora zaradi medsebojnega skrajnega uničevanja do kraja izčrpala in omagala, pri čemer seveda v prvi vrsti računajo na posledice totalitarne vojne na gospodarskem področju in na razpoloženje množice, ki bo te žrtve v prvi vrsti v polnem obsegu nosila. Čudno je, kako se more tako zadržanje sovjetske diplomacije smatrati za zagonetno. Nevtiralno evropsko časopisje opozarja v zvezi s tem tudi na to, da Molotov, ki je pre zaposlen kot predsednik vlade, ni več vodilna oseba zunanje-političnega resora, ki mu je imenoma šef, ampak da je tu danes pravi gospodar in zaupnik Stalina Višinski, ki je svoj ekvilibristično politiko, kakor bi lahko označili sedanje zadržanje Sovjetov, pokazal zlasti te dni na balkanskem diplomatskem pozorišču, kjer se bodo dogodki, ki so dozorili skoraj do konca, odigravali, ne da bi Sovjeti zapustili svoje mesto hladnega opazovalca. Sovjeti ne vodijo slovanske politike, ampak politiko boljševiškega imperializma, ki za male narode prav tako nima nobenega smisla in razumevanja, kakor ne kakšen drug imperializem.

Budimpešta, 21. marca. Italo Zingarelli, sovjetski dopisnik budimpeštanskega »Pester Lloyd«a poroča iz Sofije:

»Nemško grški odnosi so na merodajnih mestih predmet največje pazljivosti. Kakor misli berlinski dopisnik lista »Dnec«, je bila diplomatska rešitev grške fronte v zadnjih dneh še mogoča. Potem ko so se pa v Grčiji izkreale angleške čete, ne pride več v poštev nobeno diplomatsko delo. More se sklepati, da je treba pričakovati v Grčiji nekaj odločilnega. List »Slovo« pravi, da je možno, da bo konec meseca grško vprašanje že rešeno.«

Budimpešta, 21. marca. Dopisnik »Pester Lloyd«a poroča iz neke balkanske prestolnice, da je z izkrcanjem angleških čet nastal na Balkanu nov položaj in da je treba pričakovati glede Grčije hitre odločitve.

V Italiji pa pravijo, da položaj še ni jasen

Budimpešta, 21. marca. Rimski dopisnik »Pester Lloyd«a poroča o vtisih, ki jih je povzročil članek nemške korespondence »Dienst aus Deutschland« ter pravi med drugim: Italija je bila že od začetka vojne najbolj izpostavljena udarcem nasprotnikov osi, ker je zaradi svojega kolonialnega imperija in zaradi svoje dolge obale najbolj prijemljiva. Kar se tiče grških uspehov, je treba pomeniti, da v koalicijski vojni ne igrajo vprašanja časti nobene vloge. Vse delovanje je treba motriti le pod vojaškimi vidiki, in to velja tudi za jugovzhod. Povsod, kjer se bo pokazala Anglija, bo naletela na Nemce. Tako se nihče ne čudi, če je po izkrcanju angleških čet v Grčiji tudi Nemčija spremenila svoje zadržanje. Za jugovzhod moremo preteklih štirinajst dni označiti kot dneve pričakovanja in ugiibanja. Ni bilo še jasno, ali se bo Grčija odločila še za nadaljno obupno borbo,

ki bo sprito spremembe nemškega zadržanja vodila h katastrofi. Položaj se je zdaj že bolj razčistil, toda kakšnega določenega sklepa še ne moremo izreči. Gotovo je le to, da bodo tudi nadaljnje akcije slinele na skupnih odločitvah Italije in Nemčije.

Italijanska agencija Stefani: »Grčija — oporišče Anglije«

Rim, 21. marca. Vojni poročevalci agencije Stefani poročajo z albanske fronte, da je cilj italijanske delavnosti važno oporišče angleških letalskih sil. Grški polotok je treba namreč smatrati popolnoma kot angleško operacijsko bazo, tako s političnega vidika na Balkanu kot z vojaškega stališča angleškega gledanja. V Grčijo prihaja vedno več prevozov orožja in municije, vedno več letal in vojaštva, in nobena skrivnost več ni, da so na otoku Kreti in na otokih v Egejskem morju nastanjene angleške čete. Angleži so poleg tega izpolnili tudi tehnične vrzeli grške armade in so ji dodelili na tisoče strokovnjakov. Treba je potem misliti tudi na velike količine bojnih vozil, in številnost pehote, da dobimo jasno sliko o vojnih dogodkih v Grčiji, ki jih vodijo neposredno na dnu Angleži. Pri tem poskusu, kjer skuša Anglija zopet stopiti na evropska tla, igrajo letala zelo odločilno vlogo. Potem ko je bilo grško letalstvo uničeno, je nastopilo v velikem številu angleško letalstvo. Angleži so začeli nepretrgoma pošiljati svoje stroje in pilote v Grčijo, da so nadomestili težke izgube, ki so jim jih povzročili Italijani.

Turško - nemški odnosi pred razčiščenjem

Zürich, 21. marca. b O odnosu do Grčije tudi danes ni nobene spremembe. V Berlinu spremljajo z veliko pozornostjo izkrcanje angleških čet

v Grčiji. Cela vrsta odnosov med Berlinom in Ateno je, kakor izgleda, dospela v območje vojnih dogodkov, s katerimi se vse bolj zavija v gosto tajinstvenost. Izmenjava misli med Berlinom in Ankaro je stopila po odgovoru turškega predsednika na Hitlerjevo pismo v dobo, v kateri se po misljenju berlinskih krogov lahko pričakuje razjasnitev stališča. To misljenje se medtem ne more nikakor opazovati ločeno od pogovorov turškega zunanjega ministra Saradzogluja z angleškim zunanjim ministrom Edenom. V Berlinu ugotavljajo v zvezi s tem, da je uradno obvestilo, ki so ga objavili po teh razgovorih na posebno željo zunanjih ministrov, zelo značilno.

V Turčiji zanikajo

Ankara, 21. marca. Anatolska agencija: Turški radio je prebral službeno poročilo turške vlade, v katerem odločno zanika poročilo grške radijske postaje, ki je trdila, da je načelnik turškega generalnega štaba maršal Cakmak odpotoval v Jugoslavijo. Turško poročilo pravi, da je grška vest zlonamerno izmišljena.

Tri ure trajajoča nočna seja naše vlade

Belgrad, 21. marca. m. Ministrski svet je na svoji snočni triurni seji pretresal zunanje-politični položaj naše države. Po polnoči so dobili časniki o seji sledeče obvestilo:

Pod predsedstvom predsednika kr. vlade in zastopnika notranjega ministra Dragiša Cvetkovića je bila nočujo seji ministrskega sveta, kateri so prisostvovali vsi člani vlade. Seja se je pričela ob 21 in je trajala do 24. Vsa seja je bila posvečena razmotrivanju aktualnih vprašanj v zvezi z današnjim zunanje-političnim položajem.

Bardossy pri Hitlerju

Pomen obiska madžarskega zunanjega ministra v Nemčiji

München, 21. marca. DNB. Voditelj Nemčije je sprejel danes ob 16. v palači voditelja Nemčije madžarskega zunanjega ministra Bardossyja. Pri avdienci je bil navzroč tudi nemški zunanji minister v. Ribbentrop. Med avdienco se je voditelj Nemčije dalj časa v prisrčnem tonu razgovarjal z madžarskim zunanjim ministrom. Načelnik protokola, pooblaščen minister v. Dernberg je spremljal Bardossyja od hotela Regina do palače voditelja Nemčije. Pri vstopu v palačo je Bardossyja sprejel v. Ribbentrop. Pred palačo je bila tudi častna četa SS čet, ki je izkazala predpisani pozdrav. Nato je v. Ribbentrop popeljal madžarskega gosta v delovno sobo voditelja Nemčije. (AA)

München, 21. marca. DNB. Po prvem razgovoru med nemškim in madžar. zun. ministrom je v. Ribbentrop priredil svečano kosilo Bardossyju. Kosilo je bilo v palači prince Karla, ki se nahaja ob vstopu v Angleški vrh, ki je največji park v Münchenu. Vhod v palačo je bil bogato okrašen z zelenjem. Pred vstopom je bila razvrščena častna četa, s poslopja pa so vihrale nemške in madžarske zastave. Velika množica, ki se je zbrala pred palačo je prisrčno pozdravljala osebnosti, ki so prihajale. Ob 13.45 je prispel pred palačo madžarski zunanji minister Bardossy v spremstvu nemškega poslanika v Budimpešti v. Erdmannsdorfa. Nemški zunanji minister v. Ribbentrop je pri vstopu najpriprčneje pozdravil madžarskega tovariša. Potem je pooblaščen minister v. Dernberg kot šef protokola v zunanjem ministrstvu predstavil Bardossyju ostale povabljene osebnosti. Poleg drugih je bil na kosilu od madžarskih osebnosti madžarski poslanik v Berlinu Stoyay, pooblaščen minister Gytzy, pooblaščen minister v. Bartheldy, načelnik tiskovnega oddelka, pooblaščen minister Uhlir Revitzki in oseb. tajnik zunanje ministrstva, ter madžarski konzul v Münchenu. Od nemških osebnosti je bil navzoč član vodstva nacionalno socialistične stranke Büchler, dr. Dietrich, član vodstva Bohrmann, namestnik za Bavarsko general v. Epp, bavarski ministrski predsednik Sieber, vodja münchenske župe Adolf Wagner, upravnik münchenske policije in divizionar SS čet v. Eberstein, nemški poslanik v Budimpešti v. Erdmannsdorf in pooblaščen minister v. Dernberg, načelnik protokolnega oddelka zunanje ministrstva. (AA)

München, 21. marca. DNB: Objavljeno je bilo sledeče uradno poročilo:

Voditelj Nemčije je sprejel v navzočnosti nemškega zunanjega ministra v. Ribbentropa v palači voditelja Nemčije na kr. trgu v Münchenu madžarskega zunanjega ministra Bardossyja. Razgovor je potekel v duhu tradicionalnega in prisrčnega prijateljstva, ki veže Nemčijo in Madžarsko. Po razgovoru je madžarski zunanji minister predstavil voditelju Nemčije člane svojega sveta in sicer pooblaščenega ministra Tiborja Bartheldija, pooblaščenega ministra Gytzyja in načelnika tiskovnega oddelka pooblaščenega ministra Uhlira Revitzkega. (AA)

Italijanska tolmačenja

Rim, 21. marca. b. »Popolo d'Italia« poroča iz Berlina ob priliki prihoda madžarskega zunanjega ministra Bardossyja v Monako, da v madžarskih političnih krogih trdovratno trdijo, da bo Bardossy kmalu po sestanku z Ribbentropom obiskal tudi Rim. Opozarjajo na izjavo, katero je dal Bardossy ob svojem odhodu iz Budimpešte, v kateri je poudaril tesno sodelovanje med Madžarsko in Nemčijo, smatra italijanski časopis, da je Madžarska v sodelovanju z osiškimi silami postala močnejša in da je njena vloga pri ustvarjanju nove Evrope zelo značilna. V poročilu iz Berlina trdi »Piccolo«, da na merodajnem nemškem mestu obisku ne pripisujejo posebnega po-

Oboroževanje Amerike

320 milijonov za nove vojne ladje — Oklopnice s 65.000 tonami

Washington, 21. marca. AA. DNB: Včeraj je senat odobril proračun za mornarico v višini 4 milijard dolarjev (320 milijard din). Senat je obenem sankcioniral dopolnilni predlog reprezentančne zbornice, po katerem mornarica USA ne sme kupovati mesa v konzervah v južnoameriških državah, ampak se mora kakor prejšnja leta omejiti na izdelke iz USA. Proračun za mornarico določa gradnjo novih ladij za 1,5 milijarde dolarjev, med njimi šestih bojnih križarj po 20 do 25.000 ton in novega tipa dreadnota. Za nova letala je določen znesek 350,3 milijona dolarjev. Še prej je bil senat odobril znesek 345 milijonov dolarjev za pomorske

utrdbe. Preden bo predsednik Roosevelt podpisal pomorski proračun, ga bo še enkrat dobila v razpravo reprezentančna zbornica, da zavzame stališče do izpreminjavalnih predlogov senata (AA).

Pomorski strokovnjaki so izjavili v reprezentančni zbornici, da bo pet bojnih ladij, katerih gradnjo določa pomorski načrt za oba Oceana, superprednosti po 60 do 65.000 ton. To bodo obenem tudi največje bojne ladje na svetu. (Reuter AA).

Roosevelt na morju

Washington, 21. marca. Associated Press. Predsednikova jahta »Potomac« zaradi slabega vremena ni mogla odpluti na daljše krizarjenje ter je ostala v pristanišču Everglade v pričakovanju boljših vremenskih prilik. Kam bo Roosevelt potoval, na službenih mestih nočejo razodeti.

Kako prevažati blago iz Amerike v Anglijo

London, 21. marca. b. Cyril Layton je komentiral današnjo poročila o bodoči plovilbeni smeri, po kateri bodo prevažale angleške in ameriške ladje vojne potreščine iz USA v Anglijo. Odkar je admiral sir Percy Noble prevzel poveljništvo »Autostrade« Amerika-Anglija, se več ne prikriva tajna, da bodo prevažali iz material pod varstvom ladij, letal in lovcev na podmornice po severni poti, ki gre iz Amerike čez New Foundland in Island v Aberdeen.

Zemunska vremenska napoved: Malo topleje bo. Pretežno vedro vreme v vsej državi. Samo v severnih in vzhodnih delih bo nekoliko bolj oblačno

Nenapadalni pakt med Japonsko in Sovjeti

trdijo italijanski listi

Trst, 21. marca. b. »Piccolo« poroča iz Tokia, da v tamkajšnjih političnih krogih so-

Sprito tako zelo zapletenega položaja, ki tudi ne more biti drugačen, če je v dobi, ko je človeštvo že pol stoletja v najvišji stiski v moralnem, političnem in socialnem pogledu, ves svet med seboj sprt in je popolnoma pozabil na vse enotne interese in povezanost, bi bilo zelo drzno reči, da bi se moral izid vojne bližati iz zgoraj izrečenih prognoz. Po pa zelo verjetne in jih je treba jemati v račun, če se nečemo tolažiti z raznimi utvarami. Kdor se boji gledati stvari kolikor močnejše realno, se more usodno zmotiti v svojih računih in ne bo zmogel zavzeti stališča, kakor ustreza njegovim interesom in idealom.

Osušitev pančevskega močvirja

Belgrad, marca 1941.

Sredi časov, ko divja vojna vihira skoraj po vsej Evropi in ko je zajela posredno in neposredno tudi vse ostale celine sveta, ko se povsod ruši in uničuje, kar je bilo ustvarjenega, je prijetno slišati sem in tja kako ugodno, dobro vest o ustvarjalnem, pozitivnem delu, zlasti če pride iz domovine. Sedaj slišimo, kako propadajo farme in plantaže žita, bombaža, kavčuka, vzrejalnice živine v Ameriki in v Južni Ameriki, kako besni vihar nad že cvetočimi evropskimi kolonijami v Afriki, kako pustoši vojska na plodnem Kitajskem, od povsod prihajajo vesti zgolj o uničevanju in vendar so v razdobju med zadnjo in sedanjo svetovno vojno prihajale dobre vesti od povsod. Res je bila vmes gospodarska kriza, toda to ni bila kriza pomanjkanja blaga, hrane in surovin, kakor sedanja, temveč kriza prenakopičenosti, in sicer enostranskega nakopičenja. Kruha v zadnjih dvajsetih letih ni nikoli zmanjkalo človeštvu, če je bil kruh pravilno in socialno pravično porazdeljen.

Tako smo v razdobjih od leta 1918 čitali o ogromnem jezcu, ki so ga v Sudanu zgradili na Nilu Angličani in ki je omogočal pravilno napajanje Sudanca v Egiptu z vodo, slišali smo o gradnji gorastnega jezusa na reki Kolorado v Zedinjenih državah, imenovanem najprej po predsedniku Hooverju, pozneje po graditelju Boulderju, ki je imel isti namen; slišali smo o Rooseveltovih načrtih o pogozdovanju puščavskega pasu od Kansasa pa vzdolž potočja Missourija in Missisipija. Prav tako smo slišali o orjaških delih Holandcev, ki so izrgali morju zopet celo pokrajino — dno Zuiderskega jezera — in o delu italijanskega naroda, ki je pod vodstvom svojega predsednika Mussolinija osušil med drugim Pontinsko močvirje ter pridobil Italiji tako na miren način celo novo plodno pokrajino, ne včevši drugih močvirij, ki so jih Italijani osušili na svojih tleh. Podobne vesti so prihajale iz Rusije, Turčije, Irana — nekdanje blagoslovljene Babilonije, od povsod.

Le malo takih vesti sedaj med vojno prodre do nas. In vendar zaključuje naša država ta leta eno svojih največjih melioracijskih in osuševalnih del, namreč osuševanje Pančevskega močvirja.

Tako od vode obdano ozemlje je Pančevski rit tudi v resnici. Ogromno ozemlje, na stotine kvadratnih kilometrov obsežno, je bilo dolgo časa skoraj brez haske. Sem in tja je stopil nanj kak lovec na divje race, kak ribič, za kratek čas se je vnela ciganska družina, ki so jo izgnali iz Belgrada ali Pančeva, prišli so kmetje, ki so tu želi trsko travo, drugače pa »Pančevački rit«, kakor ga imenujejo, splošnosti in resnici ni mnogo koristil. Kadar koli je bila v Vojvodini le najmanjša povodenj, gotovo je bil Pančevački rit prvi pod vodo. Poljedelstvo tu ni bilo mogoče. V resnici je bil Pančevački rit zadnji ostanek nekdanjega ogromnega močvirja, ki je obsegalo vso sedanjo jugoslovansko Vojvodino in tudi del sedaj romunskega Banata ter Ogrske nižine. Šele ko so se Turki dokončno umaknili iz Vojvodine, se je mogla pričeti v Vojvodini kolonizacija zemlje. Od vseh strani so v časih Marije Terezije, Jožefa II. in pozneje drveli v novo osušeno ozemlje novi naseljenci, največ Srbi in Hrvatje, nato Madžari, Nemci (zlasti Švabi), Slovaki, Rusini, da celo Bolgarji in Romuni. Od tod v Vojvodini še danes pisan mozaik narodnostnih skupin. Iz močvirja se je Vojvodina spremenila v eno samo plodno oranico, kjer je desetletja zemlje obdelane in namenjene samo poljedelstvu; zemljo, ki daje sedaj Jugoslaviji polovico žitnih pridelkov in polovico prašičev, ne glede na pridelek industrijskih rastlin, sadja ter pridelek druge živine ter perutnine.

Seveda je Vojvodina izpostavljena pogostim povodnjem, vendar se je na to navadila. Sistem kanalov in jarkov, črpalk in odvajalnih naprav se iz dneva v dan izboljšuje in nevarnosti povodnji so vedno manjše.

Samo nad Pančevačkim ritom, to je nad Pančevačkim močvirjem, so ljudje dolgo zmajevali z glavami. Preizkušeno je bilo, preveč obdan, kakor otok od Donave in ene njene stranskih strug, oziroma rokavov. Zgolj traja je raslo na njem, nič drugega.

Dolga desetletja je bil

Pančevački rit nenaseljen

Nihče se ni hotel naseliti na tem močvirju, čeprav so nekdanje avstrijske oblasti že leta 1868 hotele kar s silo naseliti nekaj revnih družin na tem močvirju, toda večina teh — danes bi rekli internancev — je pobegnila. Zgradili so sprva majhen nasip, ki naj bi branil to močvirje pred vodo, toda ta nasip je prva večja povodenj odnesla. Pozneje so Madžari osnovali dvojce vasi, ki sta ostali v bistvu še do danes, namreč Ovčo in Borčo, toda tudi od tod so ljudje pobegnili. Še najboljše so se počutili ribiči, ki so imeli okoli tega močvirja obilen ribolov.

Ogromne povodnji leta 1928 in 1926, ki so povzročile jugoslovanski vladi precejšnje skrbi, so povzročile tudi, da se je vprašanje osušenja Pančevskega močvirja pričelo resno reševati. Leta 1926, ko so prebivalci Ovčja in Borča še čepeli na strehah svojih hiš in zrlji v uničujoče valove, je bila sprožena misel, da bi se Pančevsko močvirje spremenilo v

najbolj plodno polje

Izdelan je bil podroben načrt in leta 1929 so pričeli s sistematičnim delom. V teku naslednjih 6 let je bil zgrajen ogromen, 90 km dolg nasip, dovolj visok in močno podprt s skalovjem, tako da more vzdržati tudi največji vodni pritisk. Izkopani so bili v močvirju prekop, ki so skupno dolgi 155 km. Postavljene so bile tri velike črpalke, ki noč in dan črpajo vodo s Pančevskega močvirja, in po računih spravi vsaka teh treh črpalk dnevno nad pol milijona kubičnih litrov vode v Donavo. Seveda delajo te črpalke le, kadar je potrebno, to je, kadar je povodenj ali visoko stanje vode, v času suše črpalke počivajo. Letno te tri črpalke izčrpajo nad milijardo dvesto deset milijonov kubičnih metrov vode. Poleg omenjenih izkopanih jarkov in kanalov pa je na nekdanjem močvirju še toliko sto kilometrov naravnih jarkov, ki so jih očistili in ki sedaj prav dobro služijo svojemu namenu. Na Pančevskem močvirju je zgrajena telefonska mreža, skupno dolga 135 km, ki izvrstno izpolnjuje vse obrambne navedbe ter je med seboj povezana po avtomatični napravi. Kadar grozi najmanjša nevarnost, je vse bive močvirje takoj obveščeno o tem.

To ogromno delo za kultivacijo tega ogromnega močvirja je veljalo seveda velik znesek denarja, od sedaj skupno

290 milijonov dinarjev

Toda uspeh je bogato poplačal stroške: iz nekdanjega traja in močvirja je bilo že do sedaj pridobljenih nad 60.000 ha najbolj plodno zemlje,

samo čiste oranice. Res je, da tej zemlji zaenkrat manjka glavno: namreč bakterije, toda v dveh treh letih bo tudi tu, kakor povsod v Vojvodini, zemlja prenaseljena z bakterijami (zlasti po prvem gnojenju s hlevskim gnojem) in Jugoslavija bo imela eno veliko in prostrano žitnico voč. Na njej bo uspevalo žito — in že uspeva — vsake vrste, od koruze in prosa do pšenice, vsake vrste poljedelske kultura, sadovnjaki že sedaj nastajajo; tla, ki pa so manj primerna poljedelstvu, pa spreminejajo v bogate pašnike ali jih pogozdujejo. Namesto močvirja, legla malarije prenašajočih komarjev, muh-enodnevnic in vsega mogočega mrčasa, raste pred očmi Belgrada in Pančeva en sam veličasten in ploden vrt, ena sama njiva, ki jo tu in tam prekinjajo livade in gozdički.

Ko je bili zgrajen dober in zanesljiv nasip, je bilo mogoče misliti tudi na zgradnjo dobrih poti Pančevskega rita z Banatom, s Pančevim in Belgradom. Na ta način je dobila Srbija zvezo z Banatom po kopnem. Pred nekaj leti je bila zgrajena avtomobilska cesta Belgrad—Pančevo, ki je hkrati del mednarodne ceste Belgrad—Bukarešta. Poleg te nove zveze in zveze čez nasip, je bila zgrajena tudi tretja zveza, to je železniška proga. Te zveze gredo vzdolž in čez nekdanje Pančevsko močvirje ter spajajo tudi naselja na Pančevskem ritu z Belgradom in Pančevim. Že danes se vozi čez Pančevsko močvirje na tisoče kmetov, delavcev in uradnikov po teh cestah in železnici.

Še danes pa žive na tem nekdanjem močvirju stari ljudje, ki ne morejo verjeti, da uspeva tam žito, kjer je nekdanj raslo trjeje. Prav tako se bridko kesajo tisti, ki so svoje pravice na tem močvirju prodali pod ceno. Medtem ko si dobil še pred nekaj leti oral zemlje na tej sedanjji plod-

ni žitnici za sto do tisoč dinarjev, sega danes cena oralu na deset, da tudi na sto tisoč dinarjev. Posvetstvo, ki je bližje Belgradu, velja že danes najmanj 200 do 300.000 din. Medtem ko so vrednost Pančevskega močvirja cenili po tisočih dinarjev, predstavlja današnja njegova skupnost

vrednost čez milijardo

in več dinarjev. Tudi dobrovoljci so bili deležni zemlje na tem nekdanjem močvirju in treba je priznati, da se hkrati bore za svoj obstoj, čeprav jim pogosto manjka najbolj potrebno: plug, vprežna živina, seme in živež za prvo leto. Na delu je sicer Podonavsko-tamiška vodna zadruga, ki pomaga naseljencem, skrbi za ohranitev in zboljšanje nasipov, prekopov in jarkov ter za pogozditev nekaterih tal: do sedaj je pogozdenih okoli 850 oralov zemlje — ter sploh skrbi za povzdigo te nekdanje močvirne pušave pred vrati Belgrada.

S tem pa je pridobila tudi jugoslovanska prestolnica. Tudi za glavno mesto je velike važnosti, ako ima v svoji neposredni sosesčini tako veliko žitno polje, tako velik zelenjadni vrt in tako velik vir mleka, jaje in drugih živil, katerih to nekdanje močvirje vsak dan in od leta do leta vedno več pošilja na

belgrajski živilski trg

Na to svoje veliko kulturno in civilizacijsko delo je Jugoslavija v resnici lahko ponosna. Ogromne so bile žrtve za to veliko delo, toda koristi, in to trajna, ki jo donaja to nekdanje močvirje, je še večja ter se bo stalno večala. Rodovi in rodovi bodo še uživali plod dela, ki ga je ustvarila sedanja generacija.

C. Kočvar.

Admiral Somerville, poveljnik zahodnega dela zahodnega dela angleškega sredozemskega brodograjskega dela, ki je med drugim bombardiral Genovo.

kjer popravljajo cevi in kroje ter izdelujejo priročni gasilski pribor: nosilnice, berglovke itd., ki so potrebni za boljše pripravljenost čete.

Poleg 174 izvežbanih izvršajočih članov gasilcev, samarijanov in samarijank ima četa še predavateljski odsek, knjižnico, pevski odsek, ki je uspešno nastopal na gasilskem kongresu, godbeni odsek in nad 50 članov igralskega odseka. Kakor na tehniškem polju, tako deluje gasilska četa KID tudi na kulturno-prosvetnem polju v smislu zakona o organizaciji gasilstva.

Vse to delo vežba in izpopolnjuje pripravljenost ter odvajajo od pijačevanja, ki so ga tako radi pripisovali gasilec. Četa praznuje le štiri praznike: rojstni dan pokrovitelja Tomislava, god sv. Florijana, rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. in dan zedinjena 1. decembra z udeležbo pri maši in s primerno proslavo v Domu. Za družabnost skrbijo družabni večeri, igre in pesmi. Gasilska četa je igralski družini oskrbela dramatsko šolo, ki jo je obiskovalo redno nad 60 igralcev in igralk.

Pri vsem tem delu pa so požrtvovalni člani pristopili še h kuluku za gradbo zaklonišča in so pri tem zaslužili četi nad 14.000 din, kateré so naložili v sklad za podpiranje vpkolicanih v vojaško službo.

Poveljstvo čete ima izdelan program dela za vse leto naprej, teoretični in praktični tečaji, ki so obvezni za vse, na koncu pa izpiti. Odtod torej uspehi in strumnost te ene najmočnejših gasilskih čet: delo, požrtvovalnost in red ter oskrba resnično lepih družabnih nastopov slovenske besede in pesmi. Zastoj ste iskali po Jesenicah lepak, da bi gasilska četa KID vabila na — plesno veselico, a vkljub temu dosega visoko izvežbanost.

Za svoje delo je dobila četa in poveljstvo vse priznanje Zveze in Zajednice. S srebrnim križcem Zveze sta odlikovana pokrovitelj gen. ravn. g. C. Noot ter neumorno delavni poveljnik g. Karl Luckmann, ki je tudi pisec novih domačih strokovnih knjig gasilske stroke v državi sploh. Člani poveljstva gasilske čete KID: g. A. Bernard in g. J. Gorjanc ter poveljnik g. K. Luckmann so bili poklicani tudi kot predavatelji na osrednje gasilske tečaje v Ljubljano. Pročelnik g. Gorjanc piše pravkar potrebno tehniško knjigo o brizgalnah.

Tudi vse to delo je brezplačno, je požrtvovalno in namenjeno človekoljubju. Ne omenjamo niti nastopa pri 41 požarih, ki so klicali gasilce, niti straž in inspekcij, ki spadajo potem v poklicno službo. Toda vse in poglavito delo je storjeno iz požrtvovalnosti, ki sicer ni rada priznavana na zemlji, toda ki je sposobna ustvariti velika dela, kakršnih naša mlada domovina še in še potrebuje.

A. K.

Pripravljenost gasilskih čet

Obisk pri eni najmočnejših gasilskih čet v državi
Izdaja domačih strokovnih knjig o gasilski stroki

Jesenice, 20. marca.

Karl Luckmann poveljnik gasilske čete KID in pisec prvih sodobnih strokovnih knjig gasilske stroke v naši državi: »Gasilske strategije«, ki je že izšla, in »Gasilske taktike«, ki je v tisku.

discipline ter vsestranskega izobraževanja za potrebe službe. Naše gasilske čete so postale in postajajo pripravljene in udarne v vsem obsegu službe gasilskim vzorom.

Močna in priznana gasilska četa

Obisk pri eni največjih gasilskih čet v državi — pri jeseniški gasilski četi KID — nam pokaže zasnovo in uspehe smotrnega notranjega dela gasilske čete, ki je potrebno za sodobno pripravljenost. Že nekajkrat je gasilska četa KID vzbudila pozornost v javnosti s svojo izvežbanostjo in s svojim strumnim nastopom. Na gasilskem kongresu v Ljubljani so vsi trije njeni roji, ki so tekmovali sicer izven konkurence, dosegli največ točk in prva tri mesta. Prvi roj, ki je dosegel daleko največ točk, je prejel visoko odlikovanje.

Odlično pripravljenost gasilske čete KID so pokazale vzorne vaje na gasilskem dnevu lanske jeseni, katere je izvajalo 120 gasilcev, samarijanov in samarijank v polni opremi in v povsem vojaški disciplini. Takrat so nastopili tudi že obvezniki kemične obrambne službe kot ekipa protiplinske službe pri gasilskih četah. Strumen nastop gasilske čete z Jesenic smo videli tudi ob priliki odkritja spomenika kralju Aleksandru I. v Ljubljani in na pogrebu našega narodnega voditelja dr. Antona Koroseca.

Delo, požrtvovalnost in red

Toda zunanji znaki niso toliko cilj samim sebi, kakor pa so neizpodbitni dokaz požrtvovalnosti dela in najstrožjega reda, ki morajo vladati v vsaki četi, ako hoče sploh napredovati. Zapisniki in nastopi gasilske čete KID kažejo to vrline v polni meri, zato nosi četa visoka odlikovanja, tako od Gasilske zveze kakor od Zajednice. Šele ko vidimo izvršeno delo v gasilski četi, lahko razumemo, odkod taki uspehi.

Gasilska četa prireja vsako leto redne in za vse člane stroge obvezne tečaje z vsem poukom in študijem stroke. Poleg teh tečajev priredi leto- »več vaj. Leta 1940 je četa priredila 62 takih tečajev in vaj, tako da je imel član skupno nad 200 ur obveznega pouka, odnosno vaj. Vsi ti tečaji so prirejeni seveda poleg vseh drugih obveznosti, ki jih ima četa (kakor straže, inspekcije itd.). Na teh tečajih je nastopilo devetnajst predavateljev.

Na poziv čete je pristopilo 45 žena in deklet, ki so obiskovale samarijanski tečaj. 20 tovarišic je z dobrim uspehom položilo nižji samarijanski izpit, ki so v pripravljenosti za nastope na samarijanskem polju. Koliko je vredno tako šolanje in potrebno, žal, človek spozna šele v potrebi, zato je razumljivo, da nekateri še vedno z viška gledajo na vežbanje samarijanske službe. Toda gasilska družina je izpolnjena s močno in šolano samarijansko ekipo.

Gasilska četa je šla tudi korak naprej in pričela misliti na kemično obrambno službo, kar je pokazala izvežbana ekipa protiplinske obrambe na gasilskem dnevu, ko je bil fingiran plinski napad. Četa si je uredila svojo malo delavnico,

P. S. Finžgar:

Pod svobodnim soncem

Povest davnih dedov

31.

32.

31.

Zdaj pa prevzame Izток tudi vlogo Hilbudija. In vojska krene po soteski.

32.

Na čelu vseh Slo-venov jezdi starosta Svarun. Poleg njega nosi vojak prapor Hilbudijev.

33.

Ko je padla noč, so Sloveni s Svarunom na čelu in Iz- tokom pred mostom na Donavi. Straža. se umakne in pozdravi »Hilbudijac«. - Toda dve sulici predereta prsi čulvajem.

34.

Sloveni se vržejo preko mosta na Hil- budijev tabor, kjer mislijo, da se je vrnil zmagovalni Hilbudij z ujetniki. Začenja se strašna borba.

33

34.

Francozi moško prenašajo pomanjkanje

Švicarski častnik poroča iz Vichyja te-le podrobnosti o kriznih in težavah, ki jih morajo zdaj preživljati Francozi:

Prebivanje v nezasedeni Franciji nikakor ne spada med prijetnosti sedanjega časa. Francoski narod je seveda nepričakovano naglo prebolel polom preteklega poletja, ko se je zdelo, da se bo vse sesulo. Vsakdanje življenje je že urejeno in teče gladko, kakor v kateri koli drugi deželi. Prebivalstvo se je privadilo novim razmeram ter si zna čudovito pomagati.

Vkljub tem dobrim vtiskom pa nikakor ni treba dvomiti, da življenjskih pogojev, ki jih je pred 8 meseci narekovalo premirje, trajno ne bo mogoče prenašati. Kar se je zdelo, da bo kot začasnost trajalo nekaj tednov in kar bi se že šlo preneslo, traja in traja ter postaja vedno težje. Francija je bila bogata dežela, ki je imela bogate zaloge, ki je iz njih lahko nekaj časa živela. Zdaj pa se te zaloge nagibljejo h koncu ter jih nikakor ni mogoče izpopolniti. Še vedno je v nemškem ujetništvu dva milijona najboljših in najbolj delavnih francoskih sinov. Okupacijska armada, ki mora za njeno preživetje francoska državna blagajna vsak dan plačevati 400 milijonov frankov, požira že kar astronomsko velike denarje ter poleg tega še tudi že itak pisle živčne zaloge.

Demarkacijska črta, ki je zdaj nekaj omiljena, še vedno ovira uspešno obnovo, ker deli deželo na dva dela. Angleška blokada pa zapira važne dovoze živeža, čeprav ne more docela preprečiti omejenega prometa med Marseillem in kolonijami. Čim hitreje torej teče čas, tem bolj vsak državljan na samem sebi občuti pomanjkanje. — Kdor dandanes potuje v Francijo, tega prav gotovo ne dela zaradi zabave. Ker manjka premoga in drugih surovin, so železniški promet občutno skrajšali. Vlaki sicer natančno vozijo, so pa prenapolnjeni. Še hujše posledice ima skrajni blagovni promet. Če namreč blago ne kroži, zastane kupčija. Zaradi pomanjkanja premoga pozimi niso mogli kuriti niti stanovanj. Kdor je na primer v Vichyju to zimo dobil še kako hotelsko sobo, ki je bila kurjena, je bil srečen. Prav gotovo ni bilo nič kaj prijetno prebivati v nezakurjenih hotelskih sobah, ko je bilo zunaj daleč pod ničlo. Toda zdaj je najhujše že minilo in pomladna toplota se obeta.

Pojdi kot tujec po katerem koli francoskem mestu, videl boš, da je zdaj glavna skrb francoskega prebivalstva to, da ni blaga. To že jasno in glasno pričajo prazne izložbe v trgovinah. Seveda manjka luksuznih predmetov, med katere pa štejejo vse stvari, ki za golo življenje niso neobhodno potrebne. To je sicer težava, ki pa se da prenašati. Če pa začne zmanjkovati tistih reči, ki so potrebne za golo življenje, je to že hujše. In to se je zdaj na Francoskem začelo kazati. Prehrana je že lanske poletje delala skrbi. Zdaj se sprašujejo, ali bodo do prihodnje zetje mogli shajati s tem, kar je še ostalo. Časopisje obupno kliče na pomoč Združene države, ki Francozi njihove pomoči v zadnji svetovni vojni niso še pozabili. Medtem pa je morala uprava živčne deleže, ki jih je uvedla lanske jesen, občutno zmanjšati. V začetku marca so morali krušne deleže zmanjšati za celih 20%. Če pa pri tem pomislimo, da ljudem še bolj primanjkuje krompirja, sladkornja, masti in mesa, vidimo, kako hudo udarec je bil to, da so zdaj zmanjšali deleže kruha. Ni pa vsakdo tako eleganten in šaljivo eleganten kakor je bil tisti hotelier v Vichyju, kateri je dal napraviti elegantne jedilne liste, kjer je bila natisnjena vsebina »menüja«: pred jed spartanska, glavna jed kostanjev pire, po obedu se servirajo jabolka iz te in te vasi. Uvedli smo nad vse simpatično navado, da za ta obed ni treba prinašati s seboj svojih mesnih izkaznic. Ta mož ima vsaj smisel za šalo.

Francija je prav za prav kmetijska dežela, ki bi sicer mogla svoje prebivalstvo sama preživljati. Pred vojno je vlado skrbelo, kam bi z žitom, ki ga je dežela več pridelala kakor sama potrebovala. Vlada je morala poskrbeti za dober trg francoskemu žitu. Tudi krompirja je bilo za izvoz. Zato bi se moral zdaj človek čuditi, odkod naenkrat to pomanjkanje. Uradno trde, da je vojna lanskega leta uničila mnogo zalog, da je lansko leto bila slaba letina in da je tudi težavno leto prevažati od enega konca na drugi. Tako uradna poročila, ki imajo brez dvoma v marsičem prav. Toda so za to pomanjkanje še drugi, baje celo večji vzroki, o katerih pa časopisi nikakor ne smejo in ne morejo pisati, zato pa ljudje o njih tem več govore. Toda to je že namigavanje.

Na obleko in obutev dolgo niso uvedli deležev in izkaznic. Ko so jih pa uvedli, so jih tem radikalneje. Prosta prodaja tega blaga je prepovedana. Izkaznice za nakup obleke ali obutve dajo županstva, in sicer le beguncem, odpuščenim vojakom ter novoporočencem, da si nakupijo opremo. To je teoretično kar dobro, praktično pa zanič, ker se dogajajo velike zlorabe. Saj si ni mogoče misliti, da bi kako županstvo moglo sproti pregledovati in presojudi na tisoče prošelj.

Francoska vlada je imela hude boje z draginjo. Nazadnje je morala cene uradno dolo-

čiti, pri čemer se ji je tudi posrečilo ustaviti grozečo inflacijo. Trpi pri pri vsem tem trgovina, cvete pa kupčija pod roko. Kmetje, če imajo še kaj živeža, ga drže skritega, ker ne vedo, kaj se vse pride.

Vkljub vedno večjim skrbem pa je morala francoskega naroda ostala nedotaknjena. Za časa premirja je bila že kar moda, da je Francoz samega sebe omalovaževal in poniževal. Zdaj se Francoz zaveda hudih in grozečih časov, ima pa zdaj trdno voljo vzdržati, da se obvarujejo veliki zakladi francoskega naroda. Nesreča, ki tudi naučila spoznavati, kaj se pravi biti Francoz, tako bridko zadela, jih je obenem coz. Sedanje skušnje so francosko narodno zavest brez dvoma močno okrepile. Upi v Rusijo, Anglijo in Nemčijo so se razbili — zdaj je prosta pot za čisto francosko rešitev narodnih vprašanj. — Tako sodi danes Francoz sam, kakor piše švicarski častnik.

PTUJ

Razstava likovne umetnosti. Ze več kot teden dni je odprta v Narodnem domu razstava slovenske moderne likovne umetnosti. Prireditelji razstave, člani kluba slov. akademikov v Ptuj, so poskrbeli za strokovna vodstva, ki jih od časa do časa vršijo najmerodajnejši umetniki in umetnostni zgodovinarji. Samo članom ptujskega visokošolskega kluba se more naše mesto zahvaliti za to razstavo, ki je za Ptuj prava redkost. Ker razstava traja le še nekaj dni, bi ugnatilo marsikomu biti žal, če bo pozabil na to važno priliko. Razstava je odprta dnevno od 9 do 13 in od 14 do 18 v dvoranah Narodnega doma.

Krvavi boji v Albaniji po grških poročilih

Poročevalec »Exchange« poroča 15. t. m. iz Aten o bojih na albanskem bojišču te-le podrobnosti, ki kažejo, kako srditi boji se tamkaj vsak dan razvijajo:

Grški generalni štab je zdaj dal v javnost več podrobnosti, ki si iz njih moremo razložiti čudež, zakaj se morejo Grki na srednji fronti tako uspešno upirati številčno mnogo močnejšemu nasprotniku.

Italijanska ofenziva je v manjših, to se pravi delnih napadih obsegala vso fronto od Jadranskega morja do Ohridskega jezera. Višek italijanske ofenzive je bil v srednjem odseku nekako od Tepelenja do Klisure. Samo tukaj je italijansko vrhovno poveljstvo poslalo od začetka te najbolj krvave bitke od začeta italijansko-grške vojne kakih 50.000 mož, rajši pa jih je bilo celo precej več. Pri tem sta Grkom pomagali dve stvari: V zimskem odmoru se jim je posrečilo na Grško napeljati stalen dotok vojnega materiala, obenem pa z orožjem oskrbeti tamkajšnje svoje čete, zlasti pa topništvo. Zlasti pa je Grkom pomoglo tisto, kar je naročil že rajni general Metaxas, naj se namreč skrbno sortira uplenjeno orožje ter s pripadajočim strelivom porazdeli četam, ki se bojujejo, kar je grške čete občutno močno okrepilo. Vojaški genij rajnega generala Metaxasa se je tle dni spet vedno znova izkazal. Rajni grški poveljnik je pri ustvarjanju grške armade vedno imel pred očmi načelo, da je zlasti topništvo in pionirske čete treba tako izsolati, da bodo zmogle višek tega, kar se sploh da doseči. Metaxas je namreč vedel, da mali grški narod nikakor ne more postaviti dovolj pehotnih množic. Zato sta topništvo in pionirji pri odbijanju napadov morala imeti glavno nalogo. 2. Grško vrhovno poveljstvo je izvedelo, da bodo Italijani začeli svojo ofenzivo v nedeljo, dne 9. marca na srednji fronti. Zato je general Papagos sklenil Italijane prehiteti v četrtek, dne 6. marca na srednji fronti s tem, da je takrat začel krajevno ofenzivo. Njen namen je bil zasesti nekaj višin, s katerih bi se bramba dala uspešneje izvajati.

V četrtek ob zori so grške čete nenadno z bajoneti naskočile in dosegle uspehe, ki jim v vojaški zgodovini skoro ni enakih. V najslabšem vremenu so preplezali celo vrsto višinskih postojank ter premagali trdovratni odpor italijanske pehote. Po treh dneh nenavadno srditih bojov s hrabrim sovražnikom se je grškim gorskim četam — evzonom — posrečilo na srednjem odseku zavzeti prav vse tiste postojanke, s katerih so Italijani v nedeljo nameravali začeti svojo ofenzivo. Najvažnejša postojanka, ki so jo Grki zavzeli, leži kakih 1600 m visoko. Zadnjih pet dni so Italijani skušali to postojanko vse dni zapored, noč in dan napadaje, spet zavzeti. Grške čete pa so se ravnale po taktiki, da so odbiti napad takoj izrabile za svoj protinapad, s čimer so Grki mogli severno in južnovzhodno od Tepelenja svoje postojanke dobro izboljšati.

Na odseku Aooš, ob reki Vojuši, so Italijani prvih šest dni svoje ofenzive večkrat napadali s tanki in oklepnimi vozovi, ne da bi bili mogli zlomiti odpor grškega topništva. Koliko tankov jim je pri tem bilo uničenih, ni znano. Zdi se pa, da jih je bilo precej. Nekaj malega so jih grške čete pri svojih protinapadih zaplenile.

Napad nemških strmoglavcev na angleško kolono v pušavi.

Kamnik

Za drevišnji koncert »Lárec vlada med tukajšnjim občinstvom veliko zanimanje. Naše prvo in najstarejše slovensko pevsko društvo, ki bo drugo leto praznovalo že 60 letni jubilej, je med najagilnejšimi slovenskimi pevskimi družinami in poleg drugih številnih nastopov priredi vsako leto koncert z izrazito programsko glasbo. Za drevišnji koncert, na katerega sporedu so umetne in narodne pesmi, ki po veliki večini sploh še niso bile izvajane, se je zbor pod artističnim vodstvom g. Cirila Vremšaka najskrbneje pripravil in bo brez dvoma nudil lep glasbeni užitek. Koncert se prične ob pol 9 zvečer.

Japonci tudi zbirajo odpadke

Japonci so tudi začeli zbirati kuhinjske in druge gospodinjske odpadke. Zupanstvo glavnega mesta Tokio je ukazalo, naj se vsi odpadki iz tokijskih gospodinjstev, ki so ogromni, saj je Tokio večmilijonsko mesto, zbirajo ter vnovič koristno porabljajo. Kuhinjskih odpadkov zdaj v Tokiu vsak dan pobere 990.000 funtov, starega papirja 660.000 funtov, lončenih črepij 580.000 funtov, cunj 50.000 funtov, 28.000 funtov razbitega stekla ter 20.000 funtov starega železa. Te odpadke organizirano sortirajo, nakar ločijo tisto, kar dajo prašičem in kuncem, papir gre v papirnice, železo v železarno, leseni deli in druge gorljive stvari gredo za kurjavo itd. Tako so izračunali, da iz odpadkov vsaj pobere najmanj za 12 milijonov jenov vrednosti na leto.

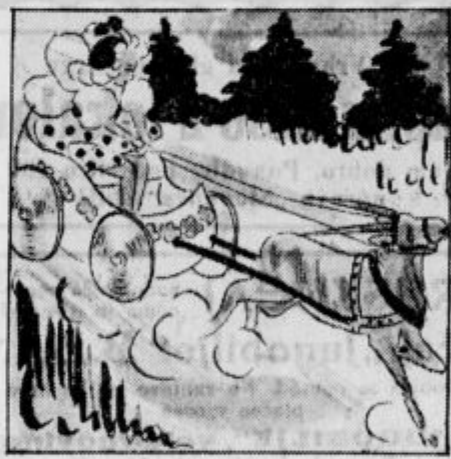
Otroški kotichek:

Carična Vesna

47.

Vesna bere: Vsako živo bitje iz nadzemlja, ki pa obljubi, da bo živelo v podzemlju, in tega ne izpolni, zaziblje kraljica Morana v večno spanje! »Razumem,« je dejala Vesna, in se nasmešnila Metuljki.

48.

Starka ji izroči zdravilo in podari kozlička s prelepim vozom, rekoč: »Tvoja last je oboje, popelji se z njim do labodke!« Kot blisk je poletel kozlič in odpeljal lepo carično v njeno domovino.

Življenje v Siamu se razvija po večini ob bregovih rek in prekopov. Zdaj, ko je med Siamom in Indokino spet mir, se mirno življenje ob siamskih rekah spet takole nadaljuje.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša draga mama, stara mama in tašča, gospa

Marija Sitar roj. Pogačnik

danes, po kratki in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, Bogu vdano umrla. — Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, dne 23. marca 1941 ob 10 dopoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče Dobrava pri Kropi.

Mišače, dne 21. marca 1941.

Žalujoča rodbina Sitar
in sorodstvo.

Zofija Kossak: Križarska vojska, I. zvezek

F. L.

Maša SI.

Angleška konjenica v severni Afriki.

Telovadni odbor vabi članice-telovadkinje ljubljanskih krožkov, da pridejo v nedeljo, dne 23. marca, ob pol 6 zvečer na Stadionu h kratkemu razgovoru glede letošnjega nastopa. Ob slabem vremenu sestanek odpade.